

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Філософський факультет
Кафедра релігієзнавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник декана
філософського факультету
Дмитро НЕЛПА

« 31 » 08 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КАТОЛИЦЬКА ТЕОЛОГІЯ ТА ФІЛОСОФІЯ
для студентів

галузь знань 03 Гуманітарні науки
спеціальність 031 релігієзнавство
освітній рівень перший (бакалаврський)
освітня програма Релігієзнавство
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання денна
Навчальний рік 2021/2022
Семестр 5
Кількість кредитів ECTS 4
Мова викладання, навчання та оцінювання українська
Форма заключного контролю залік

Викладач: Фенно Ірина Миколаївна, канд. філос. н., доцент кафедри релігієзнавства

Пролоновано: на 2022/2023 н.р. _____ (підпис, ПІБ, дата) « 31 » 08 2022 р.

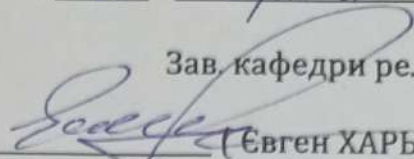
на 20__/20__ н.р. _____ (підпис, ПІБ, дата) «__»__ 20__ р.

Розробник: Фенно Ірина Миколаївна, канд.філос.н., доцент кафедри
релігієзнавства

Затверджено

« 26 » серпень 2021 р.

Зав. кафедри релігієзнавства

 (Євген ХАРЬКОВЩЕНКО)

Протокол № 1 від « 26 » серпень 2021 р.

Схвалено науково-методичною комісією філософського факультету

Протокол від « 31 » серпень 2021 року № 2

Голова науково-методичної комісії (Ірина МАСЛІКОВА)

« 31 » серпень 2021 року

Апробовано на 2022-2023 н.р. Лр. №2 від 31.08.2022р.

Маслікова Т.Т.

ВСТУП

Мета дисципліни – комплексно розкрити основні напрямки католицької теології та філософії від витоків до сучасності. Даний курс покликаний ознайомити студентів з католицькою теологією та філософією в історичному ракурсі з акцентом на основних напрямках та персоналіях.

Вимоги до вибору навчальної дисципліни.

1. До початку вивчення курсу студент повинен **знати** основи католицької догматики, конфесійні своєрідності католицизму, основні віхи в історії Католицької церкви.
2. **Вміти** застосовувати міждисциплінарний підхід до вивчення релігійних феноменів; знати основи релігієзнавчої методології; вміти працювати з науковою та богословською літературою та критично її осмислювати; збирати та інтерпретувати джерела, що стосуються складних філософсько–теологічних питань.
3. **Володіти елементарними навичками** наукового дослідження та управління інформацією; здатністю до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатністю використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Анотація навчальної дисципліни: дисципліна «Католицька теологія та філософія» належить до переліку вибіркового навчальних дисциплін та викладається у V семестрі освітнього рівня бакалавр. Навчальна дисципліна знайомить студентів з основними напрямками католицької теології та філософії та розкриває історичні етапи їх розвитку. Аналізуються витoki католицької теології та філософії, визначаються основні напрямки, персоналії та коло теологічних проблем, прослідковується розвиток теологічної думки до сучасності в різних країнах, включно з українським контекстом.

Завдання (навчальні цілі) – розкрити особливості католицької теології та філософії в історичному ракурсі. Ознайомити студентів з основними напрямками та школами католицької теології та філософії, персоналіями, основними ідеями та працями, проаналізувати ключові для Католицької церкви праці теологів і філософів, розглянути сучасних представників католицької теології та філософії.

Предмет: основні напрямки католицької філософії та теології.

Дисципліна спрямована на формування наступних програмних компетентностей:

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 5. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ФК 2. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 7. Здатність застосовувати знання про основні форми та тенденції виникнення нових релігійних віровчень, рухів та організацій для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем релігієзнавства

Результати навчання:

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Код	Результат навчання	Методи викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
	Знати:			
1.1	Основи католицької догматики;	Лекція, семінар, самостійна робота	Письмова контрольна робота, усна доповідь	5

1.2	Основні історичні етапи розвитку католицької теології та філософії;	Лекція, семінар, самостійна робота	Усна доповідь, презентація самостійного дослідження	10
1.3	Перелік основних філософських та теологічних питань, які є ключовими для Католицької церкви в різні періоди;	Лекція, самостійна робота	Усна доповідь, письмова контрольна робота	10
1.4	Представників та напрямки католицької теології.	Лекція, самостійна робота	Письмова контрольна робота	5
1.5	Загальну характеристику сучасних тенденцій у католицькій теології та філософії.	Лекція, семінари, самостійна робота	Усні доповіді, презентація самостійного дослідження	5
1.6	Ідейний потенціал католицької теології в Україні	Лекція, семінари, самостійна робота	Усна доповідь, самостійна робота	5
	Вміти:			
2.1	Давати визначення основним поняттям католицької догматики і теології;	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді	10
2.2	Розрізняти напрямки і школи католицької теології та філософії;	Семінар, Самостійна робота	Усні доповіді, презентація самостійного дослідження	10
2.3	Визначити особливості вияву католицької догматики через теологічні та філософські проблеми;	Семінар, Самостійна робота	презентація самостійного дослідження, письмова контрольна робота	10
2.4	Визначати роль Католицької церкви у суспільно-політичних процесах сучасності через теологічні та філософські напрацювання;	Семінари, Самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, контрольна робота	10
	комунікація:			
3.1	демонструвати здатність до вільної комунікації мовою навчання	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді	3
3.2	використовувати знання іноземних мов для аналізу інформаційних інтернет-ресурсів, читання новітньої релігієзнавчої літератури під час підготовки до семінарських занять та виконанні самостійних робіт	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження	3
3.3	презентувати результати проведених релігієзнавчих досліджень та здійсненої самостійної роботи у вигляді доповідей, повідомлень, презентацій, конспектів	Самостійна робота, семінари	Дискусії	3
	автономність та відповідальність:			

4.1	самостійно шукати та критично опрацьовувати літературу, вільно володіти методами обробки, аналізу та синтезу наукової інформації	Самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження	2
4.2	Працювати в групі під керівництвом, вирішуючи завдання, пов'язанні із аналізом результатів існуючих досліджень, та порівнювати їх із результатами власних проведених досліджень	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження	5
4.3	приймати самостійні рішення щодо вибору методів та форм власного релігієзнавчого дослідження	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, презентація самостійного дослідження	4

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін)

Результати навчання дисципліни Програмні результати навчання	1.1	1.2	1.4	1.6	2.1	2.3	2.4	3.2	3.3	4.1	4.2	4.3
ПРП 1. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно і письмово, використовувати мови для ефективної міжкультурної комунікації.	+	+	+	+					+	+	+	
ПРП 2. Ефективно працювати з інформацією з різних джерел, критично її аналізувати, інтерпретувати, класифікувати, систематизувати з метою розв'язання релігієзнавчих проблем.				+			+	+		+	+	+
ПРП 5. Знати і застосовувати у професійній діяльності основні поняття, теорії та методи релігієзнавства.	+		+		+	+						

7. Схема формування оцінки:

7.1. Форми оцінювання

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема **оцінювання теоретичної підготовки** – результати навчання (знання 1.1 – 1.6), що складає 40% від загальної оцінки та **оцінювання практичної підготовки** – результати навчання (вміння 2.1-2.4); (комунікація 3.1-3.3); (автономність та відповідальність 4.1-4.3), що складає 60% загальної оцінки.

Оцінювання семестрової роботи:

1. Усна доповідь, доповнення та участь в дискусіях та семінарах: РН 1.1, 1.2, 1.3, 1.4-1.6, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.2. – 40 / 60 балів

2. Самостійна робота РН 1.6, 2.1, 2.2, 2.3, 3.2, 4.1 - 4.3 – 4 / 10 балів

3. Самостійна робота РН 1.6, 2.1, 2.2, 2.3, 3.2, 4.1 - 4.3 – 4 / 10 балів

Семестрову кількість балів формують бали, отримані студентом у процесі засвоєння матеріалу

з усього навчального курсу. Загальна оцінка за семестр складається із балів, отриманих за аудиторну роботу (усні доповіді, доповнення та участь в дискусіях на семінарах) та за самостійні роботи. Всі види робіт за семестр мають у підсумку:

- в максимальному вимірі 80 балів
- в мінімальному вимірі 48 балів

У разі відсутності на семінарському занятті студент має відпрацювати завдання на семінар в письмовій формі.

Підсумкова контрольна робота в письмовій формі - РН 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.3 – 12 / 20 балів

Підсумкове оцінювання у формі заліку:

підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів), визначається як сума балів за систематичну роботу впродовж семестру з урахуванням підсумкової контрольної роботи. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання.

Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів, ніж критичний мінімум – 60 балів, для одержання заліку необхідно обов'язково відпрацювати пропущені теми в письмовій формі та здати/надіслати електронною поштою викладачу, що проводить семінарські заняття.

Таким чином, підсумкова оцінка з дисципліни (мінімум 60, максимум 100 балів) складається із суми кількості балів за семестрову роботу (мінімум 48, максимум 80 балів) та підсумкової контрольної роботи (мінімум 12, максимум 20 балів).

При простому розрахунку отримуємо:

	Семестрова кількість балів	Підсумкова контрольна робота	Підсумкова оцінка
<i>Мінімум</i>	48	12	60
Максимум	80	20	100

7.2 Організація оцінювання:

Семестрова робота		Семестрова кількість балів	
		Min – 48 бали	Max – 80 балів
Аудиторна робота: усна доповідь на семінарі, доповнення, участь в дискусіях	протягом семестру, згідно з графіком навчальних занять. У разі відсутності студента на занятті, теми необхідно відпрацювати в письмовому вигляді	«4» x 10 = 40	«6» x 10 = 60
Самостійна робота	Підготовка презентації на тему «Ідейний потенціал представників католицької філософії та теології (до XX ст).»	«4» x 1 = 4	«10» x 1 = 10
	Підготовка доповіді на тему «Католицька філософія і теологія в XX-XXI столітті: проблемний підхід»	«4» x 1 = 4	«10» x 1 = 10
Підсумкова контрольна робота	До тем 1-20	«12» x 1 = 12	«20» x 1 = 20
Підсумкова оцінка з дисципліни		60	100

Критерії оцінювання:

1. Усна відповідь:

6-5 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, використовуючи обов'язкову та додаткову літературу

4 бали - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу. Допускаються несуттєві неточності

3 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, не спирається на необхідну навчальну літературу. Має у відповіді суттєві неточності

2 бали – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки у відповіді

2. Самостійна робота (Підготовка презентації на тему «Ідейний потенціал представників католицької філософії та теології (до XX ст).»; Підготовка реферативної доповіді на тему «Підготовка доповіді на тему «Католицька філософія і теологія в XX-XXI столітті: проблемний підхід»»)

10-8 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, використовуючи обов'язкову та додаткову літературу

7-5 бали - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу. Допускаються несуттєві неточності

4-1 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, не спирається на необхідну навчальну літературу. Має у відповіді суттєві неточності

3. Підсумкова письмова робота:

20-16 балів студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність, достовірність, незаангажованість проведеного дослідження / письмової роботи

15-11 балів - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність та достовірність проведеного дослідження / письмової роботи. Допускаються несуттєві неточності

10-6 балів - в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, самостійності у вирішенні поставлених завдань, не спирається на необхідну навчальну літературу, робота містить суттєві неточності

5-0 балів - не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі. Демонструє не самостійність у виконанні завдань

Шкала відповідності:

Зараховано /Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

**СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

№ Теми	Назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Семінари	Самостійна робота
Змістовний модуль 1				
«Католицька філософія і теологія від витоків до першої половини ХХ століття»				
1.	Вступ. Місце курсу «Католицька філософія і теологія» в структурі філософського та релігієзнавчого знання.	2		
2.	Історичні етапи становлення і розвитку католицької теології та філософії: загальна характеристика.	2	2	2
3.	Основні напрямки католицької теології та філософії: аристотелівсько-томістська та платонівсько-августиніанська лінії.	6	4	8
4.	Модерністський рух у Католицькій церкві в кінці ХІХ ст.	2	4	2
5.	Підготовка презентації на тему «Ідейний потенціал представників католицької філософії та теології (до ХХ ст).»		4	15
Змістовний модуль 2				
«Католицька філософія і теологія від другої половини ХХ століття до сучасності»				
6.	Католицька соціальна теологія ХХ ст.	4	4	4
7.	Основні ідеї католицької релігійно-філософської рефлексії працях пап Івана Павла ІІ, Бенедикта ХVІ, Франциска.	6	4	6
8.	Тенденції в католицькій релігійній філософії і теології ХХІ століття	2	4	4
9.	Український контекст католицької теології та філософії	4	2	2
10.	Підготовка доповіді на тему «Католицька філософія і теологія в ХХ-ХХІ столітті: проблемний підхід»		2	15
11.	Підсумкова контрольна робота	2		
	Всього:	30	30	60

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – 30 год.

Семінарські заняття – 30 год.

Самостійна робота – 60 год.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна: (Базова)

1. Баррон Е. Р. Католицизм: мандрівка до серця віри. Львів: Видавництво «Свічадо», 2020. 272 с.
2. Баумейстер А. Тома Аквінський: вступ до мислення. Бог, буття і пізнання. Київ: Дух і літера 2012. 408 с
3. Бабинський А. Історія УГКЦ за 90 хвилин. Вид. 2-ге, доп. Львів: Видавництво «Свічадо», 2018. 160 с.

4. Головащенко, Сергій Іванович. Історія християнства : курс лекцій / С.І. Головащенко. – Київ : Либідь, 1999. – 352 с.
5. Документи Другого Ватиканського Собору. Конституції, декрети, декларації // Львів : Свічадо. – 1996.
6. Катехизм Католицької Церкви. – Місіонер, 2002. – 772 с.
7. Католицизм: традиція і сучасність / наук. ред. Л. Д. Владиченко, В. Л. Хромець. – Молодіжна асоціація релігієзнавців, 2010. – 354 с.
8. Табак Юрій Православ'я і католицизм: Основні догматичні та обрядові розбіжності (Короткі нариси). – Львів: Видавництво Українського Католицького Університету, 2007. – 66 с.
9. Ратцінгер Й. Божа революція. / [Пер. з італ. К.В. Стасіва]. – Жовква: Місіонер, 2009. – 132 с.
10. Шепетяк О. М. Німецькомовна католицька думка другої половини ХХ століття. Монографія – Київ: УАР, 2014. – 346с.

Додаткова:

1. Аввакумов Ю. Витоки унійного богослов'я: Проблема церковної єдності в обрядових дискусіях між Римом і Константинополем в XI-XIII століттях / авторизований переклад з німецької Олега Конкевича, за редакцією Уляни Головач. – Львів: Вид-во УКУ, 2011. – 448 с.
2. Вайгель Дж. Кінець і початок. Папа Іван Павло II: перемога свободи, останні роки, спадщина / переклад з англ. Романа Скакуна та Мар'яни Прокопович. – Львів: Видавництво Українського католицького університету 2013. – 584 с.
3. Вайгель Дж. Свідок надії. Життєпис папи Івана-Павла II. – Львів: Видавництво УКУ, 2012. – 1040 с.
4. Гентош Л. Ватикан і виклики модерності: східноєвропейська політика папи Бенедикта XVI та українсько-польський конфлікт в Галичині, 1914-1923. / Ліліана Гентош. – Львів: ВНТКласика, 2006. – 456 с
5. Історія релігії в Україні. Т. 4: Католицизм / ред. П. Яроцький. – [Б. м.] : [б.в.], 2001. – 598 с.
6. Кияк С. Другий Ватиканський Собор і релігійно-суспільні проблеми сучасності: Навчальний посібник. / Святослав Кияк. – Жовква: Місіонер, 2011. – 304 с.
7. Кох К. Християни в Європі: нові шляхи передання віри. / [Пер. з нім. Н. Комарової.] – К.: Дух і літера, 2013. – 216 с
8. Люїс К. С. Просто християнство. Львів: Видавництво «Свічадо», 2018. 224 с.
9. Леконт Б. Нові таємниці Ватикану. Львів: Видавництво «Свічадо», 2015. 312 с.
10. Фенно І. М. Особливості соціально-економічного вчення Католицької Церкви // Софія. – 2018. – Вип. 12. – С. 25-29.
11. Фенно І. Модерністська криза в Католицькій церкві : Навчальний посібник // Київ, 2021. – 161 с. <http://philosophy.univ.kiev.ua/ua/article/131>